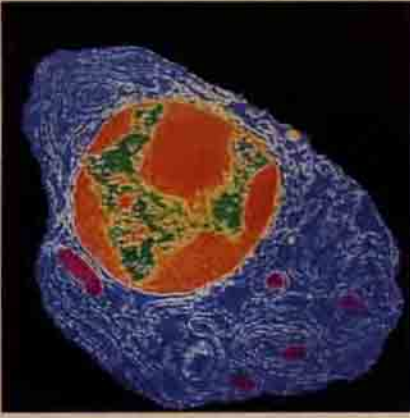

Plazmositler Çok Yaşıyor

Plazmositler bağışıklık sisteminin antikor yapıcı hücreleridir. Bu güne kadar plazmositlerin hayatının en fazla birkaç hafta olduğu tahmin ediliyordu. Bir başka tahmin, bağışıklık sistemine ait B bellek lenfositlerinin düzenli olarak plazmosit şeklini aldıklarıydı. *Immunity* dergisinin Ağustos 1998 sayısında, Atlanta'daki Emory Üniversitesi araştırmacılarının ilginç bir deneyi yayımlandı. Bu ekip farelerde kemik iliğindeki bütün B bellek lenfositlerini yok ettikten sonra plazmositler enjekte ettiler. Bu plazmositler, B lenfosit bellek hücrelerinin yokluğuna rağmen bir yıldan fazla yaşadılar. Plazmositlerin, B bellek lenfositleri olmadan da yaşayabildiklerinin anlaşılması yeni aşı stratejilerine yol açacaktır. Resimde bir plazmosit hücresi görülüyor.

Science et Vie, Kasım 1998.

Kadınlar İçin Viagra

Kadınlar için Viagra benzeri etki yapan bir hap hazırlandı. Erkek Viagrası etkisini 1 saat sonra gösterdiği halde kadın Viagrası 10 dakika sonra gösteriyor.

Kadın Viagrası, bir Amerikan-Japon ortak firmasınınca, apomorfinden yapıyor. Erkek Viagrasında olduğu gibi kadın Viagrası da cinsel organlara kan gelişini artırıyor. Dişi tavşanlar üzerinde yapılan deneyler olumlu sonuç verdiği için ilaç şimdi cinsel soğukluktan (frijidite) yakınan 50 kadın üzerinde deneniyor.

Science et Vie, Ekim 1998

Farelerde Ağ Tabaka Nakli

Tıpta *retinitis pigmentosa* diye bilinen kalıtsal bir göz dibi hastalığı vardır. Bu hastalıkta gözüün ağ tabakası inceldir (retinal atrofi); göz dibi damarları daralır ve ağ tabakada boya maddesi (pigment) yığılırları oluşur. Hastada renk görme ve alaca karanlıkta görme yetileri bozulabilir. Hastalık ilerledikçe görme alanı daralır ve hasta nihayet etrafını bir çiftinin iki namlusundan bakıyormuş gibi görür. Fransa'da 40 000 kişide retinitis pigmentosa vardır. Bu hastalarda bugüne kadar tedavi yoktu. Bu hastalı-

ğa yakalananlarda, önce ağ tabakadaki çubuklar daha sonra ağ tabaka konileri tahrip olur. Koniler tahrip olunca körlük oluşur. Strasbourg Üniversitesi'nden Prof. José-Alain Sahel sağlıklı farelerin ağ tabakasından aldığı çubukları, bir çeşit retinitis pigmentosa olan farelerin gözdebine nakletti. Nakledilen çubukların salgıladığı bir madde, konilerin tahrip olmasını, dolayısıyla körlüğü önüyor. Bu teknik 2 yıl kadar sonra insanlara uygulanabilecektir.

Science et Vie, Ekim 1998

Probiyotik Yoğurt

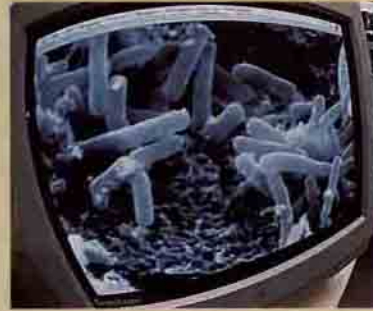
Mikroorganizmaların, sağlık için yararlı bir şekilde kullanılması anlamına gelen probiyotik, artık Türkiye'nin de gündeminde yer alıyor. İnsanlar probiyotik olarak adlandırılan bu organizmaları uzun zamandan beri kullanıyor.

Yoğurdun bazı zehirlenmelerde panzehir olarak kullanılmasının arkasında, içinde laktik asit bakterilerinin bulunması yatar. Stres, antiasit, antibiyotik, hazır gıda, yüksek protein, yüksek yağ oranlı beslenme, sindirim sisteminin doğal dengesini bozan etkenlerden bazılarıdır. Laktik asit bakterileri, bağırsak florasına olumlu etkileri ile bağışıklık sistemini kuvvetlendirerek, vücudun doğal savunmasını güçlendirir.

Yararlı bakteriler olarak bilinen bu organizmalar, bağırsak sisteminde yaşayarak beslenmeye olumlu etkide bulunur ve vücudu hastalıklara karşı korur. Ancak bunu yapabilmeleri için bu bakterilerin mideden geçerken canlı kalabilmeleri ve böylece bağırsaklarda gelişme olanağı bulabilmeleri gerekmektedir. Şu ana kadar bilinen laktik asit bakteri kültürleri, örneğin klasik yoğurdun içinde bulunanlar, mide asidi ve safra kesesi tuzları tarafından kolaylıkla zarar görür ve bu yüzden de etkilerini yitirir. *Lactobacillus bulgaricus* olarak bilinen klasik yoğurt mayasının laktik

asit bakterilerinin 10 000 tanesinden yalnızca 1'i bağırsaklara ulaşabilmekte ve çok az canlı kalabilmektedir.

Bilimsel araştırmalarda insanın bağırsak florasında mide asidine ve safra kesesi tuzlarına dayanıklı çeşitli *Lactobacillus* türlerinin varlığının bulunması, bilim adamlarını başka bakterileri aramaya yöneltti. Bağırsak çepere farklı tutunma kabiliyetleri olan çeşitli bakteriler arasında, LC1 mayası olarak adlandırılan *Lactobacillus johnsonii* Lal'in tutunma yeteneğinin çok gelişmiş olduğu saptandı. Bu bakteriyle geliştirilen yoğurt üzerine yapılan deneylerde, LC1'in, istenmeyen mikroorganizmaların etkilerini kompetitif basıncı yoluyla (bağırsak çepelerine

tutunmalarını engelleyerek) azalttığı, ve mikrobik ishale yol açan bakterileri engellediği görüldü. LC1 mayası, zararlı bakterilerden önce bağırsak hücrelerine tutunuyor ve böylece rahatsızlığa yol açmalarını önüyor. LC1'in, *E. coli* ve *Salmonella* gibi patojenlerin yol açtığı (sırasıyla ishal ve tifo) hastalıkları engellemede etkili olduğu görülüyor. LC1 mayası vücudun savunma hücrelerini uyarak doğal aktiviteleri de yükseltiyor.

Bu çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkan yoğurt geleceğin ürünlerinden biri olarak görülüyor.

Özgür Tek